

Strynø fire nye børnefamilier og et godt udpluk af deres legekammerater

Der er noget i gære på Strynø...

Der er en bevægelse i gang på Strynø. Inden for et halvt år er ikke mindre end fire børnefamilier kommet til øen. To har endog flere børn på vej. Vores veje hertil er meget forskelligartede og nogle temmelig krogede, men grunden til, at Strynø er gået os i blodet, er den samme: Det handler om liv – liv fremfor arbejdsliv – men det handler især om børneliv.

Fælles for alle os voksne i de fire familier er beslutningen om, at livet er vigtigere end arbejdet. Arbejdet indretter man efter, at man bor på en ø. Man finder

måder at organisere det på ved at arbejde nogle dage hjemmefra, være på nedsat tid eller arbejde som freelancer. Følelsen af at døgnen var for kort på den anden side af vandet, hvad enten det var i København eller Odense, har vi til fælles. Her på øen er tiden en anden. Der er ikke langt til købmanden, hvor der i øvrigt sjældent er mere end to i køen, ikke langt til børnehaven eller skolen og børnene kan fra en tidlig alder selv finde hen til deres legekammerater. Det giver os voksne luft i hverdagen. Luft til at nyde livet, til at deltage i lokalsamfundet eller til at forfølge gamle drømme.

Nyligt afdøde Tage Voss skrev i 1954

en bog med titlen „Status paa skæret“. Den handler om livet på en småø i Danmark og om kontrasten til livet andre steder. Sin alder til trods er bogen på forunderlig vis stadig aktuel for os, som er på jagt efter et andet liv for os selv og vores børn i dag.

„I den store verden er der ingen plads til børn. Vore byer bygges og vore boliger indrettes som om befolkningen alene bestod af voksne. [...] Her og der kan maaske findes tre triste gynger og en sur sandkasse. [...] Ethvert initiativ ud over dette er paa forhaand hjemfalden til dom og rettergang via nidkære mødre og
Fortsættes på side 6

Kan du blive gammel på din ø?

Kommentar af Dorthe Winther

Kan du blive gammel på din ø?

'Septembers himmel er så blå, dens skyer lyser hvide ...' Efter en lidt blandet sommer rent vejrmæssigt ser det i skrivende stund ud til, at vejret i september bliver lidt mere stabilt og solrigt.

Trods det skiftende sommergejr har vi heldigvis haft mange gæster på vores øer. Rigtig mange er blevet inspireret til at besøge vores øer gennem ø-passet, som der er meget stor efterspørgsel efter. Mange benytter også de billigere færgebilletter uden for højsæsonen til at besøge os, og forhåbentligt kan det mærkes på omsætningen hos de virksomheder på øerne, som lever helt eller delvis af turisterne.

Men det er selvfølgelig en drøftelse værd på de enkelte øer, hvordan vi betjener de turister, der kommer uden for højsæsonen. På mange øer er det ikke muligt for de erhvervsdrivende at have åbent i samme omfang som i højsæsonen, så herfra skal lyde en opfordring til indbyrdes aftale, hvornår man holder åbent – og ikke mindst få annonceret det, så vores turister gennem annonceringen kan afstemme forventningerne til, hvad de kan købe og opleve på vores øer.

Evalueringsordninger

I øjeblikket venter vi på, at økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll som lovet sender ordningen med tilskud til nedsættelse af gods- og passagertakster til evaluering.

På de små øer er vi selvfølgelig rigtig glade for, at man fra Folketingets side har taget hul på nedsættelse af både gods og færgetakster frem mod landevejsprincippet med ekstra midler i de kommende år. Men som tidligere omtalt i disse spalter mener vi, at der er en skævvridning i fordelingen af midlerne, som yderligere forstærkes af, at man fortsætter med at fordele de nye midler procentuelt. På et møde med økonomi- og indenrigsministeren først på sommeren fik vi lovning på at se udregningerne bag 3-4 øers tilskud på passagerområdet.

Vi har nu modtaget disse tal og har sammen med Småøernes Færgeselskaber og Færgesekretariatet forsøgt at tygge os igennem dem.

Tilsyneladende er der et par ting, der skurer – især på passagerområdet og grundtaksten på de godt 20 kr.

Vi har derfor bedt om et møde med embedsmændene i ministeriet for at gennemgå vores indvendinger i forhold til beregningsmodellen.

Formålet med hele øvelsen er at sikre, at alle færgeruter får ligelig del i tilskudet set i forhold til de udmeldte tilskud i rapporten 'Analyse af konkurrencemæssig ligestilling af små øer og ø-kommuner', og at alle øer dermed får gavn af den fokus og positive omtale, der er af de danske øer netop nu.

Kan du blive gammel på din ø?

Ja, det spørgsmål er der sikkert flere øboere, der i disse tider stiller sig selv. For er det egentlig muligt at blive boende på sin ø, når man får brug for hjemmehjælp, eller bliver man bedt om at flytte til fastlandet, hvis man har hjælp behov?

På flere øer arbejdes der i øjeblikket med hjemmeplejesagen, hvor der specielt er fokus på kommunernes kvalitetsstandarder for hjemmeplejen og muligheden for at forskelsbehandle borgere, alt efter hvor man bor. I den forbindelse har Avernakø og Lyø rejst en sag i Ankestyrelsen mod Faaborg-Midtfyn Kommune, Tunø har rejst sag mod Odder kommune, og Fejø, Femø og Askø har ligeledes rejst sag mod Lolland Kommune.

I forbindelse med vores møder og ture med Udvalget for Landdistrikter og Øer har vi rejst problematikken over for udvalget. De har efterfølgende stillet det spørgsmål til Ældreminister Thyra Frank, om det er lovligt at forskelsbehandle ud fra bopæl.

Ministeren skriver i sit svar, at hun vurderer, at det ikke er i overensstemmelse med serviceloven og den generelle lighedsgrundsætning, hvis en kommunalbestyrelse fastsætter forskellige serviceniveauer for hjælp på hhv. øer og på fastlandet i den pågældende kommune. Kommunalbestyrelsen kan endvidere ikke bede folk om at flytte bolig for at modtage hjælp.

Ministeren skriver endvidere, at det er ministeriets vurdering, at begræns-

ningerne i den trafikale tilgængelighed kan være et sagligt hensyn, som kan have betydning ved kommunernes tilrettelæggelse af hjælpen på fx øer. Det betyder ifølge ministeriet, at kommunen kan inddrage som et sagligt hensyn i deres tilrettelæggelse af hjælpen, hvis der er begrænsninger i den trafikale tilgængelighed til øen, fx hvis der ikke er færgedrift til øen på visse tidspunkter af døgnet. Og ja – selvfølgelig vil der være ting, der er anderledes i tilrettelæggelsen af hjælpen, afhængigt af om man bor inde midt i byen, langt ude på landet eller på en ø. Det er klart, at kommunen må se på, hvilken betydning det får økonomisk og personalemæssigt i tilrettelæggelsen, når de skal yde den samme hjælp, uanset hvor man bor – når lighedsprincippet skal være gældende.

Der ydes et kæmpe stort arbejde fra ildsjæle på de forskellige øer. Spændende bliver det at læse Ankestyrelsens afgørelse, der formentlig foreligger med udgangen af oktober.

Årsmøde i ESIN

Ø-sammenslutningen, der sammen med 11 andre landes småø-organisationer danner ESIN (European Small Islands Federation) drager i september til årsmøde på Orkney. Ud over en egentlig generalforsamling skal vi bl.a. drøfte mulighederne for at påvirke EU's kommende landdistriktsprogram for 2021-2028 med henblik på at skabe de bedst mulige forhold for de små øer i Europa. Selv om 2021 kan synes langt væk, er det netop i disse måneder, at de indledende forhandlinger pågår. Der ud over er der fokus på fødevarer og branding med oplæg og debat om udbredelsen af „Ø-specialiteter“ til et europæisk mærke.

Bosætning

Vores praktikant Jens Westerskov har afsluttet sin bosætningsundersøgelse og udarbejdet en rapport, som man kan læse om i dette nummer af Ø-posten, og man kan se hele rapporten på vores hjemmeside. På vores generalforsamling og i samarbejdet med Småøernes LAG har vi drøftet, hvordan vi i den kommende tid kan sætte fokus på bosætning. Der er

bevægelse i flyttemønstrene, og vi vil på småøerne gerne have fat i nogle af dem, der kunne tænke sig at flytte – de skal selvfølgelig være en del af livet på en af vores småøer. Derfor arbejder vi videre med forskellige ideer til, hvordan vi kan medvirke til at styrke øernes bosætningsarbejde og hvordan øerne kan synliggøre sig over for potentielle tilflyttere.

Erhvervsfremme

Et er at få flere til bo på øerne, men der skal også gerne være gode muligheder for at skabe sig et erhverv eller forbedre de erhvervs muligheder, der allerede er til stede på den enkelte ø.

Erhvervsminister Brian Mikkelsen har nedsat et udvalg, der skal se på at forenkle erhvervsfremmesystemet. Vi har bedt udvalgets formand Claus Juhl være opmærksom på de rammebetingelser og udviklingsmuligheder, som kendetegner småøernes erhvervsliv. Vi har bl.a. peget på, at øernes mikro- og småvirksomheder har behov for rådgivning mv., der kun i begrænset omfang imødekommes af den nuværende kommunale og regionale erhvervsfremme, og at der ofte er behov for personlig sparring og netværksdannelse mellem erhvervsdrivende.

Vi er selvfølgelig godt klar over, at erhvervsudvikling på småøerne har en begrænset påvirkning af samfundsøkonomien, men til gengæld spiller den en væsentlig rolle for både ø-kommunerne og for lokalsamfundets udvikling på øerne.

Ø-posten

Som en del af vores driftsaftale med Erhvervsstyrelsen gennemførte vores praktikant en undersøgelse af Ø-posten og dens betydning – læs mere om undersøgelsen længere omme i bladet.

Et af spørgsmålene var om Ø-posten kun skulle udkomme digitalt. Resultatet af dette spørgsmål kan stort set aflæses her – for du sidder jo med endnu et nummer af Ø-posten på papir.

Noget andet var om formandens kommentar skulle fortsætte – og stadig være lige lang – ja det svar lader vi lige svaje i vinden. ☺

DW

Repræsentantskabsmøde i Ø-sammenslutningen

I weekenden den 3.-5. november afholdes det årlige repræsentantskabsmøde i Odense, hvor øboerne mødes og bytter erfaringer og idéer. Repræsentantskabsmødet er et forum, der byder på mulighed for at debattere ø-emner og viderebringe gode erfaringer.

Temaet for årets møde forventes at blive kommunikation af 'den gode historie', blandt andet hvordan medierne håndteres – de gamle så vel som de nye? 'Ø-runden' med nyt fra øerne er et fast og inspirerende indslag. Søndag indbyder vi politikerne til debat med øboerne.

Der inviteres to repræsentanter fra hver ø – sæt kryds i kalenderen. Invitationerne sendes ud i starten af oktober.

Bliv støttemedlem af S sammenslutningen af Danske Småøer

Interesserer du dig for de danske øer? Så tegn et støttemedlemskab og modtag Ø-Posten på din adresse. Det koster blot 150,- kr. om året. Kontakt sekretariatet på sekretariatet@danske-smaaer.dk, hvis det har interesse! Du kan også tilmelde dig nyhedsbrevet fra De Danske Småøer og se flere ø-nyheder på www.danske-smaaer.dk.

Generalforsamling 2018

Den 26. maj 2018 afholdes Ø-sammenslutningens næste generalforsamling. I 2018 er det Mandø, der lægger ø til.

Småøer mødtes i Nordatlanten

Delegerede fra Skotland, Grækenland, Danmark, Sverige, Irland, Frankrig, Estland, Åland og Finland deltog i ESINS årsmøde på de stormomsuste øer i Atlanten

ESIN, den europæiske småø-forening som Ø-sammenslutningen er medlem af, afholdt i år sin generalforsamling på Orkney i det nordlige Skotland.

Årsmødet drøftede bl.a. mulighederne for at videreføre det danske fødevarerets mærke for ø-specialiteter på de øvrige europæiske småøer, og en gruppe af repræsentanter fra Irland, Skotland og Sverige vil i samarbejde med Småøernes Fødevareretsnetværk i Danmark arbejde videre med dette.

Skotland præsenterede et pilotprojekt i turismebranchen, hvor turistaktørerne markedsfører „slow adventure“ – en parallel til „slow food“-bevægelsen, der fokuserer på bl.a. kvalitet og håndværk i fødevarer. Slow adventure handler bl.a. om at markedsføre fordybelse i naturen, autentiske og 'rolige' oplevelser af et steds stemning, små oplevelser såsom et bål i naturen – alt sammen værdier, som øer er rige på.

ESINs skotske formand Camille Dressler blev genvalgt og ESINs sekretariat overføres fra Åland til Irland, mens Sverige fortsat varetager regnskabsføringen.

Årsmødet foregik parrallet med Orkney Science Festival, der havde fokus på energibesparende, miljøvenlige og bæredygtige energiløsninger. Oplæg fra forskellige europæiske øer om biogas, havturbiner, sol- og vindenergi gav et varieret billede af muligheder, der er

afprøves på øer i Europa, hvor øerne fungerer som test- og demonstrationssteder for nye teknologier og løsninger.

Vindenergi udvikler en ø

Årsmødet omfattede også et ø-besøg til Shapinsay, en af Orkneys mindre øer, med 300 beboere. Her har det lokale ø-samfund i 2011 via banklån investeret i en 900 kWatt vindmølle, som årligt giver et overskud på mellem 60-90.000 £ (svarende til 765.000 kr.) – midler der geninvesteres i lokalsamfundet. Vindmøllen drives af „Shapinsay Development Trust“, en lokal udviklingsfond for øen, der også forvalter de midler, vindmøllen genererer. Fonden har kunne ansætte en øbo som driftsleder af vindmøllen. Desuden har fonden formået at bygge et forsamlingssted, the boathouse, med fællesrum, køkken og vaskemaskine for den lokale ø-befolkning og med kontor for fonden.

Fonden har også investeret i en 12 personers minibus samt en El-bil, og fonden betaler lønnen til en øbo, der er chauffør på begge køretøjer. Disse står gratis til rådighed for øens befolkning, mens turister betaler et mindre beløb.

Endelig har fonden midler til at understøtte muligheden for ekstraturre med et passagerfartøj uden for den normale færgeres fartplan, i øvrigt leaset og bemanded af dennes skipper. Ekstraturre koster retur 7 £ (ca. 60 kr.) pr. person, mens fonden dækker de øvrige udgifter for ordningen.

FAKTABOKS

Orkney – en skotsk ø-gruppe med skandinavisk fortid

Ø-gruppen nord for det skotske fastland består af 70 øer, hvoraf de 21 er beboede. I alt bor der godt 20.000 mennesker. Orkney har oplevet en befolkningstilvækst og øget økonomisk vækst de seneste 10 år.

5000 år gamle arkæologiske fund vidner om en lang historie af bosætning på øerne. Nordmænd erobrede øerne i år 875 og etablerede et samfund på øerne. I 1468 blev de pansat til Skotland. Skandinaviske ord går igen overalt i stednavnene – eksempelvis i hovedbyens navn Kirkwall, der betyder „kirke vig“.

Orkadierne føler en stærk tilknytning til Norge – og til vikinger – og de markedsfører sig stærkt på det skandinaviske islæt. Øerne er rige på frodig landbrugsjord og har et stærkt fødevarerbrand i 'taste of Orkney'. På 6 af øerne har de etableret vindmøller, der er ejet af øen, og hvor overskuddet går til øens udvikling.

Shapinsay er alt i alt et fascinerende eksempel på et lokalsamfunds evne til at generere økonomi til ø-fællesskabets bedste baseret på bæredygtig energi.

LS

Besat af øer

Min interesse for øer startede ved en tilfældighed i 2003, hvor jeg var på cykeltur med min kone til Samsø. Herefter har jeg besøgt flere danske øer, holme og rev. Jeg er naturligvis medlem af Sammenslutningen af Danske Småøer. Jeg nærmer mig nu de 100 besøgte øer, måske nås tallet i 2018.

Øerne er besøgt alene, med familie, venner og foreninger eller organisationer af forskellig art.

Øerne er besøgt ved vadning, svømning, med bil eller cykel via færge, bro eller dæmning. Enkelte mindre både har også været i brug.

Ja, danske øer er nærmest blevet en besættelse for mig.

Hvad er det så, der fascinerer mig ved alle disse danske øer? For mig er det roen, de umiddelbare oplevelser, dyre- og plantelivet og ikke mindst mødet med mange spændende mennesker, der hver især har deres ø-historie at fortælle.

Desværre er nogle danske øer privat-ejede og det besværliggør rejse og adgang til disse. Jeg drømmer stadig om at kunne aflægge øer som Hjelm og Hesselø et besøg, så jeg hører gerne fra nogle, der kan hjælpe mig dertil. En ø som Vejro i Smålandsfarvandet er blevet lidt kommerciel, den er imidlertid et kommende besøg værd alligevel. Selvfølgelig har jeg da lyst til at sige. Færdselsforbud, af hensyn til naturen, gør, at jeg naturligvis også

Henrik Meldgaard under sit besøg på Æbelø

må planlægge en del af turene i løbet af sensommeren.

Jeg aner ikke hvilken dansk ø, der får mit sidste besøg, men det nærmer sig afslutningen inden for de nærmeste år. Det bliver nok en speciel oplevelse efter mange herlige ø-ture i det danske ørige.

Med venlig hilsen Henrik Meldgaard
Medlem af Sammenslutningen
af Danske Småøer.
Medlem af Nordre Rønners Venner
henrik.meldgaard3@skolekom.dk

Hvad skal du være, når du bliver øbo?

Her ses de ledige stillinger på småøerne, som vi har kendskab til.

Ledig stilling	Se mere her	kontakt
Behandlingstilbuddet Munkegården på Avernakø søger: <ul style="list-style-type: none">Lærer fra 1. november 2017 til sommerferien 2018Pædagog i et barselsvikariat fra 15. oktober 2017	www.Behandlingstilbuddet-Munkegaarden.dk	Conni Storm, Munkegården: tlf. 61627290 / 51949108, mail: Munkegaarden@mail.dk
Ny Ejer af KlithusMandø (hotel, restaurant og café)	www.KlithusMandoe.dk	Ivan Lauridsen: tlf. 4012 7648, mail: ivan@lauridsen.se Willi Weber: tlf. 2442 9359, mail: wweber@stofanet.dk
Forpagter til Restaurant Omø-Perlen	www.omoe-perlen.dk	Kurt Riishøj: tlf.21467757, mail: nfo@kurt-riishoj.dk
Campingpladser på Årø	www.aaro-camping.dk	Jan Sejersen, tlf. 74584482/52244482, mail: aaro@aaro-camping.dk

Vil du gerne have en stilling med i næste nummer? – så kontakt Lise på ls@danske-smaaoer.dk

Ø-hop i Det Sydfynske Øhav

Katamaranbåden Sea Hawk – „det gule lyn“ – kunne medtage 12 passagerer og et begrænset antal cykler og klapvogne

Efter stor efterspørgsel og succes med ø-hopkonceptet i 2016, har Svendborg Havn i samarbejde med Faaborg Havn/Ø-færgeren, VisitFaaborg, Naturturisme I/S og Svendborg Event igen i år valgt, at det skulle være muligt at komme på ø-hop i Det Sydfynske Øhav.

Vi har udvidet konceptet lidt, blandt andet med en ny hurtig båd og en ny bookingportal med information om øerne og de muligheder, der er for turisterne, når de besøger øerne.

Vores motto har været „5 øer, 4 færger“: Vi har forbundet øerne Avernakø, Lyø, Drejø, Skarø og Hjortø og gjort det muligt for ø-hopperne at sejle på tværs af kommunegrænserne uden at skulle ind til fastlandet og skifte afgangshavn. Ø-hopperne har kunne besøge alle 5 øer på én dag og stadig haft mulighed for at nå at spise frokost eller aftensmad på et af de hyggelige spisesteder, øerne kan tilbyde.

Fåborg 3, Højestene, Hjortøboen og det nyeste skud på stammen, Sea Hawk, har sejlet blandt øerne hele dagen, så

ø-hopperne har kunne være lidt mere fleksible i deres planlægning af et ø-hop og ikke har været helt så afhængige af faste tidspunkter. Vi har dog stadig opfordret til, at man booker plads på bådene så vidt, det er muligt.

„Det gule lyn“, Sea Hawk, er en katamaranbåd, der er kendt for sin høje hastighed på + 25 knob samt personalets store erfaring og gæstfrihed. Netop det har ø-hopperne nydt godt af ved årets ø-hop: Vi har således modtaget mange positive anmeldelser fra glade kunder, der har haft en rigtig god oplevelse med den gule fiskerbåd og dens personale.

Bookingportal

Vi har i år oprettet en separat hjemmeside og bookingportal til vores ø-hopkoncept. Udover at kunne læse om øerne og deres muligheder, færgerne og de praktiske oplysninger omkring sejltider og priser, har det givet kunden mulighed for at sammensætte sit helt eget personlige ø-hop ved at benytte metrokortet og taste ind hvilke øer, man vil besøge og i

hvilken rækkefølge. Systemet kommer så automatisk med forslag til, hvilke tidspunkter og færger, man kan benytte sig af på turen.

For dem, der ikke helt har mod på at sidde og nørkle med at sammensætte deres egen tur, havde vi lavet nogle turforslag – i daglig tale „favoritruiter“, som man kunne trykke sig ind på og booke uden at skulle bruge tid på at sidde og kombinere de forskellige afgangse selv. Sea Hawk har afsluttet sæsonen for i år, og sejler derfor ikke, men det er stadig muligt at booke billetter på www.ø-hop.dk til Højestene og Fåborg 3 og tage på ø-tur til Avernakø og Lyø samt Drejø, Skarø og Hjortø uden for højsæsonen.

Næste sæson

Vi har naturligvis planer om, at fortsætte ø-hop næste år også. Hvilken båd der kommer i brug, ved vi dog ikke endnu – det skal der arbejdes med hen over vinteren. Vi har også gjort os tanker om at inddrage flere øer, men der er ikke noget, der er helt sikkert endnu. Vi vil i hvert fald som minimum kunne tilbyde de 5 øer, vi også har haft med i år.

Maria Sigvard
Svendborg Havn, Færge og Sundfart

Forsat fra forsiden

kasketklædt opsynsmand“, skriver han. Ø-børnene derimod: „De bygger huler og hytter, de rejser hjemmelavede telte, de laver reder i høje træer ...“

Det lyder for godt til at være sandt, men det er lidt den samme stemning, man møder på Strynø, allerede fra man kommer her første gang. Aktivitet. Flokke af børn der suser rundt på cykler og løbehjul, som tager ned til havnen og bader og fisker krabber, som finder en ruin af en gammel lade og bygger et hemmeligt klubhus. Børn der med tryk løber

ind og ud hos hinanden og lige så gerne smører en fiskefrikadelle i kammeratens køkken som i sit eget. Det er på mange måder som at træde ind i en bog af Astrid Lindgren.

Som øbo bliver man tit spurgt, om ikke færgen er en daglig ærgrelse. Og jo, den kan da godt være en hurdle, men den bremser også farten i hverdagslivet og i et børneperspektiv betyder den faktisk frihed. Den gør verden lille, overskuelig og tryk og det gør os forældre mindre ængstelige. Men tilstedeværelsen af andre børn at udforske denne verden med, spiller selvfølgelig en helt afgørende rolle.

Var der for få børn, ville de måske føle sig spærret inde. Som det er på Strynø i dag, føles det dog snarere som, at færgen spærre farerne ude og giver børnene et dejligt stort spillerum.

Skrevet af Stine Østengaard, med gode input fra Simon, Mads og Stine, Inuk og Moritz samt Marie og Tue, Strynø

✱

Småøernes Erhvervsdag 2017

FORRETNING – FORNYELSE – FÆLLESSKAB

Tid & sted: Mandag den 20. november på Mødecenter Odense, fra 9.30-16.00

Det er gratis at deltage i arrangementet.

Hurtig tilmelding er tilrådeligt! Vi har begrænset plads

Alice Bank Danielsen

Kasper Møgelvang

Lisbeth Nyborg

Du møder blandt andre:

Alexander Sjøstrøm, Café Lyø Gl. Skole og Snack & Blues, København N, *Ø-iværksætter*

Thøger Dixgaard og Jakob Kjærgaard, Anholt Gin, *Idé, produkt, salg – og fællesskab*

Kasper Møgelvang, Orange Elevator, *Samarbejde: Det skal handle om forretning!*

Lisbeth Nyborg, Corundum, *Vær parat – forbered dig til et godt salg af din virksomhed*

Alice Bank Danielsen, Skiveegnens Erhvervs- og Turistcenter, *Mere forretning i din turismevirksomhed*

Du skal vælge to emner, som du vil høre mere om i små workshops midt på dagen. Du kan vælge mellem:

1. **Turisme**
2. **Generationsskifte (gør din virksomhed parat til salg)**
3. **Fødevarerproduktion**

Tilmelding: Senest onsdag den 8. november 2017 – til Aase på tlf. 62 51 39 93 og mail sekretariatet@danske-smaaoer.dk. Husk at oplyse, hvilke to workshops du vil deltage i!

Mere info om arrangementet hos: LAG Småøerne og Morten Priesholm, tlf. 22 32 84 93 og mail mp@lag-smaaoerne.dk. Program m.m.: www.lag-smaaoerne.dk

LAG
LOKALE
AKTIONS
GRUPPER

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer
i Landdistrikterne

Ø-passet – succesens fortsætter

Ø-passene bliver revet væk

Der er fortsat rigtig stor efterspørgsel efter og interesse for ø-passet, der blev trykt i 192.000 eksemplarer i 2017. Det gik forrygende stærkt i juni og juli, hvor over 1300 ø-pas blev bestilt via www.danskoferie.dk og sendt direkte til turistens adresse. Derudover har mange færgeselskaber, turistbureauer, beboerforeninger, virksomheder m.v. udleveret flere tusinde, og der kommer nu genbestillinger ind fra ovenstående samarbejdspartnere. Lageret kalder således snart på genoptryk.

Ø-passet scorede bedste resultat

I Elsker Danmark kampagnen har ø-passet i den første periode frem til ultimo juni opnået det bedste resultat, ja faktisk det bedste der indtil nu er set i kampagnen. Det er ellers i kamp med de store destinationer som Toppen af Nordjylland, Hvide Sande, Nordsjælland og Fyn. Banneret med ø-passet er blevet vist på udvalgte medier over 1 mio. gange, og omkring 10.000 klikkede på banneret, hvilket har givet en CTR (klik-rate) på 0,89%. Det er væsentlig over landsgennemsnittet, som er på 0,11%.

Også Facebook-profilering fik positiv feedback. Ø-passet profil: Øhop fik en score på 9, hvor 10 er det højeste, og et udtryk for, hvor relevant den udvalgte målgruppe har fundet annoncen for ø-passet. Så også her fik ø-passet den højeste score i kampagnen. Det hænger sammen med, at der på Facebook-profilen Øhop har været mange aktiviteter med konkurrencer.

Elsker Danmark kampagnen har kørt hen over sommeren og slutter i september, så det bliver spændende at se det samlede resultat af indsatsen.

Artikler og annoncering om ø-pas

For at skabe endnu større synlighed af ø-passet er der i udvalgte medier som Nettos LIME og Spars Kulør annonceret for ø-passet og muligheden for at bestille det på hjemmesiden – www.danskoferie.dk. Her koster det kr. 35 at få tilsendt et ø-pas, og bestillingsstrømmen fortsætter. Der er også allerede lavet artikler, som vil blive bragt i landsdækkende medier næste år, og der arbejdes på at få lavet endnu flere artikler klar til 2018.

Helle Pedersen sikrer, at ø-turismeambassadør Britta Leth får mærket fra Læsø i ø-passet.

Pressemeddelelser og nyhedsbrev

For at udbrede kendskabet til ø-passet har alle samarbejdspartnere i projektet: Færgen, Færgesekretariatet, VisitDenmark og Sømmenslutningen af Danske Småøer i pressemeddelelser og nyhedsbreve omtalt ø-passet. Det har resulteret i over 150 omtaler i regionale aviser og lokale ugeaviser samt på hjemmesider. Også indslag på DR, såvel nationalt som regionalt, og præsentation på regionale TV-kanaler har givet ø-passet pæn omtale og opmærksomhed.

Hjemmeside med nye muligheder

Som tidligere omtalt er der på VisitDenmarks platform oprettet en særskilt hjemmeside – www.oepas.dk, som præsenterer ø-passet og de 37 øer. Den samlede præsentation af det danske ørige skal nu udbygges med årlige aktiviteter og arrangementer, og det skal undersøges, om der kan laves et tættere samarbejde med Småøernes Fødevarerenetværk, så også øernes fødevarerprodukter kan blive mere synlige her sammen med de øvrige øers fødevarer.

Facebook

Facebook-profilen, „ØHOP“ får hver dag flere likers/følgere. Fra juni er antallet vokset med over 4000 til mere end 4600, og endnu flere deltager i konkurrencer om spændende ø-præmier.

ØHOP

TV MIDTVEST's serie om de danske småøer kommer til at hedde Øhop,

hvilket passer perfekt med ø-passet Facebook-profil Øhop. I skrivende stund har Inge og Kai Hartmeyer fra TV MIDTVEST lavet optagelser på Avernakø, Lyø, Bjørnø, Skarø, Hjortø, Drejø, Strynø, Birkholm, Fejø, Femø, Askø/Lilleø, Agersø og Omø.

Udsendelserne vises i foråret 2018 og vil blive stillet gratis til rådighed for de øvrige regionale tv-stationer, så forhåbentlig kommer hele Danmark til at følge livet på småøerne. Derudover får øerne optagelserne fra den enkelte ø, så disse kan vises på øens hjemmeside m.v.

Kai Hartmeyer fra TV MIDTVEST beretter fra optagelserne: „Hold da op en flot modtagelse vi har fået, rundt omkring på de danske småøer. Vi startede med Lyø den 16. juni og har nu besøgt 13 øer under Sømmenslutningen af Danske Småøer. Dertil kommer en række af de øvrige øer, som er med i ø-passet. Det er foreløbigt blevet til mange timers TV-optagelser med spændende reportager og interviews. Og hvor er de danske småøer forskellige. Og hvor er der mange gode historier at fortælle. De forskellige færger og postbåde er et helt kapitel for sig – det er afstandene også. Eksempelvis da vi skulle fra Birkholm til Strynø. Først skulle vi med postbåden fra Birkholm tilbage til Marstal på Ærø. Herefter kørsel til Ærøskøbing og med færgen herfra til Svendborg. Kørsel til Rudkøbing på Langeland, og videre med færgen til Strynø. Da vi nåede frem, kunne vi ved sekretariatskontoret se, at den direkte afstand mellem Birkholm og Strynø var 8

km! – I øvrigt sjovt med disse skilte, der fortæller om afstandene til byer og steder på kloden. På Agersø er der et, der midt i kilometervrimlen viser, at der er 621 SKRIDT til kroen! – Vi fortsætter vores øhop i efteråret og regner med at have nået alle øer, inden året er omme.“

Avernakø og Bjørnø går til filmen

En ny serie for børn „Kolonien“ er denne sommer optaget på Avernakø og Bjørnø. Spændingsserien på 24 afsnit vil fra oktober 2017 blive vis på teenagekanalen DR Ultra. Seriens plot er, at en gruppe 10-14 årige børn skal på deres første feriekoloni – langt fra fastlandet – på en øde ø, hvor de bliver væk for de voksne.

Jeg har haft mange spændende udfordringer med filmen, bl.a. skulle der findes en købmandsbutik. Det blev Avernakø, der måtte holde en lukkedag, så optagelserne kunne ske. En færge skulle findes og en forladt havn samt en ko og høns.

Tænk tank

På møder i Ø-pas projektets Tænk tank er perspektiverne for en samlet ø-destination med ø-passet drøftet. Ø-passet skaber inspiration til ø-ferie, og dermed kommer flere turister på besøg på øerne. Ø-passet styrker således omsætningen og på sigt beskæftigelsen og bosætningen. Det er derfor vigtigt, at arbejdet med ø-passet fortsætter og støtter de positive udviklingscirkler på øerne.

Nye ideer og tiltag

Jeg er rigtig glad for samarbejdet med alle omkring branding af ø-passet, og har du ideer hertil, så er du meget velkommen til at kontakte mig.

Britta Leth
Ø-turismeambassadør
40 11 53 62
bl@danske-smaaoer.dk

Ferien begynder på færgen

Filmholdet under optagelserne på Oro-færgen

Ny film fra Færgesekretariatet viser ø-færgernes særlige charme.

Mor og far og to børn kører ombord på en ø-færge. Familien sidder på soldækket og spiser is, lillesøster leger med sin bamse. Færgeskibperen kommer med ø-pas til hele familien, og alle er glade og bladrer i ø-passene. Lillesøster glemmer sin bamse, da de går ned til bilen. Færgeskibperen opdager bamsen og afværger katastrofen ved at skynde sig ned på vogndækket med bamsen. Familien kører ud af færgen og børnene vinker.

Så enkel og hyggelig er handlingen i Færgesekretariatets nyeste lille film om at sejle med ø-færge.

Kernebudskabet er hjælpsomhed

– Udfordring lå i at lave en film, der promoverer ø-færgerne; der foregår jo ikke voldsomt meget på en færge. Filmen skulle have et drama, der kunne udfolde sig uden speak, fortæller Henrik Denta, der er producent på filmen:

– Det var vigtigt for os at fokusere på det, der er ø-færgernes styrke og charme. Ø-færger er karakteriserede ved, at de ansatte har mange funktioner – lige fra at dirigere på vogndækket, sejle færgen, klippe billetter og hjælpe passagererne. Det håber vi kommer

frem i filmen, hvor kaptajnen er den store helt og i sidste øjeblik redder en hel families ferie.

– Derfra fandt jeg frem til, at kernen i budskabet skulle være 'hjelpsomhed' – det skulle filmen gerne udstråle på mange niveauer.

Filmen er lagt ud på Facebooksiden Ø-hop, hvor opslaget er nået ud til 19.505. Antallet, der har set filmen, har passeret 600.

Ø-turismeambassadør Britta Leth arbejder videre med at skabe opmærksomhed om filmen.

Lise Mortensen, Færgesekretariatet

SE OG DEL!

Alle kan være med til at sprede filmen på hjemmesider, Facebook osv.

Se filmen her:

<https://www.youtube.com/watch?v=mME8P4milAY&feature=share>

Filmen er produceret af Casablanca Film i samarbejde med Færgesekretariatet.

Traktor-cirkus på besøg

Akrobatik på højt plan

I september har Venø haft besøg af Kompani TO, der er en norsk artist og kunstnergruppe. Gruppen har holdt til på Venø Efterskole, hvor den har gennemført workshops med skolens elever. For Venøboerne blev det til en række meget forskellige optrædener på Venøfærgen, museumsfærgen Venøsund på kajen og på Venø Havn.

Kompani TO indledte sit besøg med cirkusoptræden i Kartoffelhuset på Nørskov. Mere end 100 børn, unge og

voksne overværede gennemarbejdede akrobatiske øvelser, der benyttede en udlånt teleskoplæsser som basisredskab. Forestillingen blev en stor succes, som forhåbentlig kan inspirere til andre tilsvarende. Den var kommet i stand gennem et samarbejde med Venøsund Færgelaug og Odinteatret i Holstebro, som Kompani TO tidligere har arbejdet med.

Jan Bendix – Venø

Venøsters, blåmuslinger og hummere leveret til hoveddøren

Det er ikke længere kun en drøm – nu er det også blevet til virkelighed.

Venø Seafood, som Kristian Borbjerggaard etablerede for et lille års tid siden, præsenterede sit nye koncept på SANS festival i Struer i begyndelsen af august.

Kristian har etableret en webshop, der bygger på direkte leverancer fra den friske Limfjords vande og til spisebordene rundt om i landet. Det sker gennem rensning og pakning af skaldyrene på Venø Fisk og Skaldyrs anlæg på Venø. Fragtmænd bringer produkterne i emballager med tør is frem til kunderne, der for de flestes vedkommende findes i Østdanmark

De bedre restauranter i Aarhus og København forsynes fortsat direkte af Kristian med produkterne, der således nu også tilbydes direkte til forbrugere. På www.venoseafood.dk formidler Kristian på elegant måde sin forret-

På Kristians stand, kunne SANS festivalgæster få sig en smagsprøve og et glas sprudlende hvidvin

ningside og giver mulighed for indkøb. Siden indeholder også en videofilm, hvor Kristian fortæller dels sin egen historie, men nok så vigtigt historien om

Ø-dage igen

Venø Færgefart er ikke en af de overfarter, der er blevet begunstiget med mange midler fra Folketingets seneste beslutninger om indførelse af „Landevejsprincippet“.

Derfor har beboerforeningen, Venøboen i samarbejde med Struer Kommune besluttet sig for at omsætte rådighedsbeløbet til nogle gratisdage.

Første „runde“ blev med stor succes og 6000 gæster gennemført i påskeugen.

I første weekend i oktober gentages „gratisdagene“ – nu med et lidt andet program, så Venøs gæster får mulighed for at se nye sider af livet på Venø.

Formålet er det samme: Skabe interesse for livet på Venø – og helst også lyst til at besøge og eventuelt bosætte sig på øen.

Jan Bendix – Venø

Limfjordsøstersen og dens invasive angriber Stillehavsøstersen.

Jan Bendix – Venø

Ø-støtten

Ø-støtten i Landdistriktspuljen administreres af Erhvervsstyrelsen.

Ø-støttens formål er at fremme gode levevilkår og erhvervsudvikling på småøerne, bidrage til at etablere/udvide produktions- og erhvervsvirksomheder, støtte købmænd, turismetiltag og kulturelle projekter samt projekter på tværs af øerne, f.eks. fødevarerenetværk.

Via Ø-støtten, der består af rene nationale midler, uddeles der fordelt på to ansøgningsrunder samlet ca. 5 mio. kr. årligt til projekter på de 27 småøer

Erhvervsstyrelsen opfordrer til, at man fortæller om sit projekt bagefter og videregiver erfaringer – fx i Ø-posten!

LANDDISTRIKTPULJENS ANSØGNINGSSKEMA ER DIGITALISERET

Landdistriktspuljen har fået et digitalt ansøgningskema. Det er en god ide, at begynde ansøgningen i god tid. Du kan frem til ansøgningsfrist løbende ændre eller opdatere din ansøgning i ansøgningskemaet. Har du svært ved at bruge løsningen, er du velkommen til at kontakte Landdistriktspuljen på telefon 41 71 78 97 på hverdage fra kl. 10-12.

Du finder Landdistriktspuljens digitale ansøgningskema til projekter på de små øer på hjemmesidens adresse: www.livogland.dk/oeldp Desuden finder du vejledningmateriale, hvor du kan læse mere om Landdistriktspuljens formål, ansøgningsprocedure og vilkår for støtte. Der er også en FAQ til den digitale ansøgning.

Vi glæder os til at modtage din ansøgning inden den 12. oktober kl. 12.00.

ERHVERVSSTYRELSEN
Landdistriktpolitik
E-mail: landdistriktspulje@erst.dk
ERHVERVSMINISTERIET

Støttemodtagere i første runde af 2017

Læs en beskrivelse af projekterne på www.livogland.dk/oeldp

Projektitel	Ansøger	Ø	Tilskud i kr.
„Fremtidssikring af Lyø købmandsbutik fase 3 – rottesikkert lager og nyt frostrum“	Lyø Købmandsforening	Lyø	268.315
Sauna og omklædningshus på Orø havn	Orø Bådelaug	Orø	60.000
Projekt til udvidelse af Turistkørsel på Drejø	Den Gl. Smedie	Drejød	98.000 lån
Leg og Motion ved Drejø Ny Havn	Svendborg Kommune	Drejød	42.989
Projekt Energioptimering af Endelave Kro	Endelave ApS	Endelave	50.000 lån
Miljørigtig ø-turistbus	Omø Beboer- & Grundejerforening	Omø	295.000
Lagerbygning til Mandø	Mandø Fællesråd	Mandø	260.500
„Etablering af tidssvarende aktivitetsmuligheder på Avernakø“	Avernakø Idrætsforening	Avernakø	60.000
Lokalhistorisk arkiv og museum på Avernakø og Korshavn”	Lokalhistorisk Forening for Avernakø	Avernakø	100.500
Infotavler Strynø og Rudkøbing Havn	Strynø Beboerforening	Strynø	18.000
„Modernisering af bade og udekøkken-faciliteter på Sejerø Havn“	Kalundborg Kommune	Sejerø	100.000
Udvikling af aktiv turisme på Avernakø	Naturturisme I/S	Avernakø	150.000
Kultur- og iværksætterhus på Fur	Foreningen Fur Væksthus	Fur	66.000
Nyt tag samt udskiftning af varmekilder	Omø Forsamlingshus A.m.b.A	Omø	283.000
Telte	Sejerø Idrætsforening	Sejerø	135.180
Færgeforbindelse til Æblets Dag på Fejø	Fejøforeningen	Fejø	65.000
Cykelfremme på Skarø og Drejø	Svendborg Havn	Drejød, Skarø	86.000
Anholt Litteraturfestival 2017	Foreningen Anholt Litteraturfestival	Anholt	70.000
Reparation af råds-kader, samt etablering af ventilation	Anholt Forsamlingshus	Anholt	46.225
Udvidelse af Tunø Bryggeri øl produktion	Tunø Købmandsgård og Bryggeri	Tunø	165.000 lån
Bryggeri og salgsløkal	Tunø Fonden	Tunø	98.025
Vandrehjem i retrostil	Syss Dueholm	Femø	95.000 lån
Projekter på de små øer, i alt			2.667.745

Et halvt år med mange LAG-projekter

LAG
LOKALE
AKTIONS
GRUPPER

En snes ø-projekter er det seneste halve år sat i gang med støtte fra LAG Småøerne. Det er bl.a.

- Etablering af vandrehjem på Anholt Havn (afsluttet)
- Udvidelse af Aarø Bryg
- Udlejning af lystfiskejoller til kystturisme på Sjællands vestkyst
- Projekt ORØ TOGET (afsluttet)
- Ny truck til Omø Superfisk A.m.b.a (afsluttet)
- Kreativt entreprenørskab på Fur: Bosætning, iværksætteri og erhvervsudvikling
- Kultur- og Naturformidling på Sejerø og Nekselø (v. Kalundborg Kommune)
- Anholt: Synlighed og sæsonudvidelse (v. Destination Djursland)

Eksemplerne viser, at vi kan støtte mange typer projekter, og at vores strategi (med otte indsatsområder) er rummelig. Vi er parate til både at give investeringstilskud til ø-virksomheder, der forbedrer deres forretning, og at sende penge til ø-foreninger med et mere lokalt formål (fx Orø-toget). Også projekter, der i et samarbejde med flere parter vil skabe ø-udvikling med markedsføring, formidling, rådgivning osv., støtter vi gerne.

Selvom vi er „rummelige“ er der dog ting, vi lægger meget vægt på:

I maj åbnede Casablanca Hostel på Anholt Havn. Det skete med et tilskud fra LAG Småøerne til „Etablering af vandrehjem“

Erhvervsprojekter skal fx være rigtig forretningsorienteret og direkte give økonomisk effekt. Projekter, der ikke har et direkte erhvervsigte, skal til gengæld

have stærk lokal forankring og stor opbakning på øen (eller øerne).

Vores næste ansøgningsfrist er 7. Morten Priesholm december 2017.

Morten Priesholm

Et eksempel:

Kultur og naturrute skal give turisterne på Sejerø og Nekselø nye oplevelser

Projektet Kultur- og Naturformidling på Sejerø og Nekselø skal forbedre adgangen til Nekselø og Sejerø natur, kultur og lokalhistorie gennem etablering af en oplevelsesrute, der formidler historie og fortællinger om øerne. Projektets konkrete aktiviteter er bl.a. at anlægge en oplevelsesrute med borde/bænkesæt og træskulpturer

med QR-koder, der leverer lydfiler til de besøgendes telefoner.

Til oplevelsesruterne blive der produceret foldere, skilte og en webside. Udviklingen af ruterne sker i samspil med „øernes lokale aktører og beboere, der skal bidrage til beslutningen om skulptureernes indhold, udformning og placering“.

Oplevelsesruten forventes at blive indviet forsommeren 2018.

Bag projektet står Kalundborg Kommune i samarbejde med beboerforeningerne. Projektet har fået et tilskud fra LAG Småøerne på 378.000 kr. Fra Landdistriktpuljen (projekter på de små øer) er der givet 125.000 kr. NordeaFonden støtter med 197.000 kr., og Friluftsrådets andel er 25.000 kr.

Vejledning om projekter

Hos LAG Småøerne hjælper vi gerne. Vores koordinator, Morten Priesholm, er parat til at vejlede om en konkret ansøgning til vores LAG-pulje (budget, effekter, nødvendige bilag osv.). Men han kan også hjælpe med at finde andre tilskudsmuligheder, han kan drøfte en projekttid med dig, og han kan hjælpe dig videre til andre, som på den ene eller anden måde kan give et løft til dit projekt.

Hvis I er en gruppe øboere, de vil høre mere om LAG-tilskuddene, eller hvis I vil have et oplæg om projekter og fundraising, så kommer Morten gerne til et møde på jeres ø. Har I planer om større udviklingsprojekter (fx ø-handlingsplaner), har han også viden og erfaringer om, hvordan man bedst griber den slags an. Ring endelig på tlf. 22 32 84 93 – eller skriv til mp@lag-smaaoerne.dk

LAG Småøerne er på Facebook

Nu kan man få nyheder fra LAG Småøerne på Facebook. Vi følger med i småøernes verden og finder nyt i hele øriget. Vi skriver derfor løbende om ø-projekter, bosætning, turisme og meget andet. Vi leder også hele tiden efter tilskudsmuligheder og puljer og fonde, der er relevante for ø-projekter, og vi bringer nyhederne videre på Facebook. Find os som „LAG Småøerne“ – og giv os et *Synes godt om*.

Har din Ø fået nyt postnummer?

Så tjek lige dine breve eller blade, som du modtager med posten: Har afsenderen fået ændret til det nye postnummer? Ellers tag fat i dem – og få det ændret.

Er det nye nummer ikke tilgængeligt, når du vælger pakkeforsendelse over nettet? Så kontakt firmaet og bed dem opdatere deres registre.

Tilskud til projekter på småøerne

LAG Småøerne fordeler penge fra LAG- og FLAG-ordningerne

Næste frist er 7. december 2017

LAG Småøernes tilskud kommer fra landdistriktsprogrammet (LAG) og hav- og fiskeriudviklingsprogrammet (FLAG).

FLAG-midlerne kan anvendes til projekter på 11 småøer: Agersø, Anholt, Birkholm, Fur, Hjortø, Omø, Orø, Sejerø, Strynø, Venø og Årø.

Bestyrelsen for LAG Småøerne prioriterer LAG- og FLAG-ansøgningerne, og sender de udvalgte ansøgninger til Erhvervsstyrelsen, som foretager legalitetskontrol og træffer endelig afgørelse om tilsagn.

For at få en foreløbig vurdering af projektideen er det altid en god idé at kontakte LAG-koordinator, Morten Priesholm, inden man sender en ansøgning. Han kan både vejlede i reglerne og være med til at vurdere og diskutere projektets idé og indhold. Morten kan kontaktes på tlf. 22 32 84 93 og mp@lag-smaaoerne.dk.

Ansøgningsfristerne i 2018 er 27. februar og 28. juni.

www.lag-smaaoerne.dk

LAG
LOKALE
AKTIONS
GRUPPER

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer
i landdistrikterne

Bosætningsarbejde på småøerne

Spørgsmålet om bosætning har optaget Ø-sammenslutningen og dens medlemmer siden den spæde start i 1974.

I foråret 2017 undersøgte sociologistuderende ved Aalborg Universitet, Jens Westerskov Andersen, i løbet af sit praktikophold hos S sammenslutningen af Danske Småøer, hvordan bosætningsarbejdet er organiseret på småøerne, og hvilke erfaringer man har gjort sig på de forskellige øer.

Undersøgelsen dækker 3 områder: først og fremmest har Jens kortlagt de forskellige indsatser og initiativer vedr. bosætning, som findes på de 27 danske småøer. Dernæst har han analyseret materialet og kigget efter mønstre, der kan forklare forskellighederne fra ø til ø. Endelig har han sammenfattet aktiviteterne i et idékatalog. Undersøgelsen er mundet ud i en rapport, som kan læses

på Ø-sammenslutningens hjemmeside. Rapporten undersøger forskellen mellem frivillige og professionelle bosætningsindsatser og på betydningen af strategier og planlægning i indsatserne.

I rapporten peges der på, at man på nogle øer som udgangspunkt *mangler tilflyttere* til den ledige, eksisterende boligmasse, mens man på andre øer *mangler boliger* til interesserede, potentielle tilflyttere.

Boligmassen er en hidtil overset variabel indenfor bosætning i småø-sammenhæng og har afgørende betydning for øernes bosætningspotentiale: Øer med stor og alsidig boligmasse kan tiltrække og huse flere indbyggere og appellere mere bredt til forskellige segmenter af potentielle tilflyttere, end øer, hvor det modsatte er gældende.

Bosætningsarbejdets forskellige strategier og metoder behandles i rap-

portens hoveddel, mens kortlægningen og idékataloget er selvstændige bilag: Kortlægningen af bosætningsarbejdets forskellige former, findes ø for ø i bilag 1. Idékataloget i bilag 2 er tænkt som et opslagsværk over erfaringer fra bosætningsgruppedannelser og bosætningsarbejde. Herfra kan småøerne lære af hinandens eksempler og få inspiration og gode idéer til hvordan man nu og i fremtiden skal kunne tiltrække nye indbyggere, hver på sit sted og med metoder, der passer til de lokale forhold.

Læs rapporten her: www.danske-smaaer.dk/dokumenter

Ø-sammenslutningen og LAG Småøerne sætter fokus på bosætning, og samarbejder om forskellige bosætningsindsatser i den kommende tid.

LS

Ø-posten – om sig selv

Fra den d. 20. marts til den d. 20. april i år gennemførte vi en brugerundersøgelse af Ø-posten og dens læsere – måske har du selv deltaget?

Undersøgelsen var tilrettelagt i samarbejde med Ø-sammenslutningen af sociologistuderende på Aalborg Universitet Jens Westerskov Andersen, og den efterfølgende analyse og rapport er udført af Jens.

Formålet var at undersøge hvem, der læser Ø-posten, og hvordan Ø-posten i fremtiden kan blive bedre. Der blev

spurgte til Ø-postens indhold, layout og evt. digitalisering af bladet. Nogle af konklusionerne på undersøgelsen er blandt andet:

- Ø-postens læsere er generelt er tilfredse med bladet og finder indholdet vigtigt
- Næsten 4 ud af 5 besvarelser stammer fra helårsboere på de danske småøer
- De fleste læser hele Ø-posten, ikke kun dele af den.
- Flere ø-historier efterspørges

- De fleste er tilfredse med layoutet og papirtypen
- Flertallet ønsker ikke at ø-posten skal digitaliseres

Redaktionen arbejder nu videre med udviklingen af bladet. Vi er glade for de besvarelserne af undersøgelsen og takker for hjælpen.

Har du lyst til at læse mere om undersøgelsen kan du finde den her: www.danske-smaaer.dk/ø-posten

LS

ULØ på ø-besøg

Politikere og ø-folk i Barsøs fine orangeri med udstilling om øen

Udvalget for Landdistrikter og Øer (ULØ) har tradition for en gang om året at tage på tur til en eller flere af de danske småøer. I år gik turen til to af de mindre øer – sådan rent befolkningsmæssigt – nemlig Baagø og Barsø i Lillebælt.

På tur med grisevognen

Baagø var første stop på turen og efter færgeturen blev alle stoppet i den nye 'grisevogn' – en flot traktortrukken vogn – og fik en guidet rundtur på øen med snak om bl.a. den nyrestaurerede havn og den nye havnekiosk, som øboerne selv har etableret, fik fremvisning af natur-skolen med overnatningsfaciliteter, som er indrettet i Baagø gamle skole og blev informeret om øboernes mange aktiviteter.

Middagen, som bestod af lækre Baagø-produkter, blev indtaget i selskab med øboerne og her fik politikerne mulighed for at høre om de glæder og udfordringer, der er ved at bo på Baagø. Kampen for at fastholde en god sejlplan og mobildækning var blot nogle af de områder, der blev berørt.

Næste dag gik turen videre til Barsø med det lille skib Medicus. Over morgenmaden, som blev indtaget ombord,

fik vi i Ø-sammenslutningen mulighed for at drøfte forskellige punkter med politikerne fra udvalget, bl.a. problematikken omkring hjemmehjælp, den nye ejendomsvurderingslov, kommunernes afrapportering af gods- og taksttilskud samt fordelingen af de ekstra midler til takstnedsættelser i 2017 og den kommende evaluering af ordningen.

Økologiske oste fra Barsø

Vel ankommet til Barsø blev vi taget imod af næsten alle øboere i spejderhytten ved havnen. Efter en traktorrundtur på den smukke Barsø berettede Søren Svennesen om, hvordan han er i gang med at omlægge sit landbrug og mælkeproduktion, til økologi. Sørens landbrug omfatter al jorden på Barsø, og derfor bliver hele Barsø økologisk. Søren fik mulighed for at indgå en aftale med Arla om levering af økologisk mælk, og det er besluttet, at der skal lanceres to-tre økologiske Barsø-oste, der vil blive solgt i Dansk Supermarkeds butikker.

Under frokosten bestående af lækker smørrebrød, drøftede øboere og politikere de udfordringer, man står over for på Barsø. Færgeren blev endnu engang drøftet – her i lyset af den manglende kapacitet, som færgeren har, især på godsområdet ved

transport af mælk, såsæd mv. og landbrugsstøtten til landmænd blev også sat på dagsordenen.

Fyldt rygsæk

Efter et oplevelsesrigt døgn vendte politikerne tilbage til Christiansborg med markante indtryk af, hvordan det er at bo og leve på en lille ø, og hvilke glæder, muligheder og udfordringer man som øboere står over for. Samtidig har de i rygsækken ideer til, hvordan de som politikere kan være med til at gøre det muligt, at man kan leve og bo på de danske småøer – både for os der allerede bor her og for de familier, der ønsker at bosætte sig på småøerne i fremtiden.

DW

★

Strøm på Hjemmeplejen

På Endelave kører hjemmeplejen nu i el-bil. Det er slut med at høre, når hjemmeplejen på Endelave kommer tøffende i deres gamle dieselbil. Hjemmeplejen har netop fået en næsten ny og miljørigtig bil, en Renault Kangoo Z.e., der kører 100 pct. på el: „Det er bare så flot, at vi har fået en så fin bil. Den har kun kørt 7.000 km. Og så har den endda automatgear“, siger en begejstret Vibse Nyland Hansen, der sammen med tre kolleger skiftes til at tilse, passe og pleje ældre og syge på øen.

Tank op i el-stikket

Det er Horsens Kommune, der har sendt elbilen til Endelave. Det betyder bl.a., at det er slut med at sejle til fastlandet for at tanke den gamle dieselbil eller fragte brændstof herover i dunke: „Det er alletiders, vi slipper for det. Nu kan vi tanke den op i et el-stik herovre. Det siges, at den kan køre omkring 150 km på en opladning“, siger Vibse.

Det ventes, at bilen vil få en fast ladestation på havnen.

Fra Facebook siden
Kaninen Katrine fra Endelave

Den nye elbil på havnen på Endelave

Ø-POSTEN

Nyheder fra Sammenslutningen af Danske Småøer. ISSN-0105-4325.

Ø-postens artikler er ikke nødvendigvis udtryk for Sammenslutningen af Danske Småøers holdninger. Indsendte artikler bedes ikke overstige 1500 anslag.

Deadlines for Ø-posten:

December-nummer: deadline 25. nov. 2017

Marts-nummer: deadline 25. feb. 2018

Juni-nummer: deadline 25. maj 2018

September-nummer: deadline 15. aug. 2018

Redaktion: Sammenslutningens bestyrelse
Dorthe Winther, Omø, ansv.h. 58 19 91 83
Ove Axelsen, Egholm, 40 25 99 69
Jan Bendix, Venø 40 42 21 05
Birgitte Dahl Jeppesen, Anholt 61 39 76 93
Erik Fuchs, Orø 44 99 29 05
Preben Jørgensen, Mandø 42 75 13 47
Julie Ruby Bødiker, Skarø 28 15 37 39
Jens Thorlaksson, Agersø 60 71 71 96
Redaktør: Lise Thillemann Sørensen
Layout: Erik Steenstrup Dyhr
Foto: Lise Thillemann Sørensen, Henrik Meldgaard, Svendborg Havn - Færge og Sundfart, Ove Frank, Casablanca Film, Jan Bendix, Casablanca Hostel, Kaninen Katrine fra Endelave.

Ø-Posten udgives med tilskud fra Erhvervsministeriet og fra Kulturministeriets pulje til landsdækkende almennyttige organisationer.

Annoncer: 4,00 kr. pr. spalte-mm.

Tryk: STEP. Oplag: 3150

Redaktionen afsluttet 14. september 2017

Abonnement: 150 kr. pr. kalenderår.

Ø-Posten: Sammenslutningen af Danske Småøer, Strynø Brovej 12, 5900 Rudkøbing

Tlf. 62 51 39 93

E-mail: sekretariatet@danske-smaaoer.dk

Se flere ø-nyheder og tilmeld dig nyhedsbrevet fra Sammenslutningen af Danske Småøer på www.danske-smaaoer.dk